

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Besluit jan 2024 - subsidieregeling Groene, gezonde en klimaatbestendige steden en dorpen 2024	TELEFOONNUMMER	+31640881417
		E-MAILADRES	stef.meijs@provincie-utrecht.nl
		DOMEIN/OPGAVE	LLO/SLO/Concernopgave klimaatadaptatie
DATUM	30-01-2024	TEAM	WEB
DOCUMENTNUMMER	UTSP-744160172-840	PORTEFEUILLEHOUDER	Bakker, Sterk, en Van Muilekom
VAN	Stef Meijs		
COMMISSIE	Ruimte, groen, water en wonen		
BIJLAGE	1. Besluit Subsidieregeling Groene, Gezonde en Klimaatbestendige Steden en Dorpen 2024		

Geachte dames en heren,

Essentie/ samenvatting:

De provincie Utrecht heeft de ambitie om een groene, gezonde en klimaatbestendige regio te zijn, waar het prettig wonen en werken is. Hoewel deze drie doelen anders zijn, liggen zij vaak wel in elkaars verlengde én loopt de weg om er te komen deels gelijk op. Daarom is de subsidieregeling Groene, Gezonde en Klimaatbestendige Steden en Dorpen 2024 opgesteld. Dit is een integrale subsidieregeling van de Aanpak Biodiversiteit in Stad en Dorp (2021), het Innovatieprogramma Gezonde Leefomgeving (2021) en het Programma Klimaatadaptatie (2020-2023)¹. Deze subsidieregeling stimuleert en faciliteert initiatieven in verschillende fasen (onderzoek, planvorming of uitvoering) en op verschillende schaalniveaus. De subsidieregeling is een vernieuwde voortzetting van de afgeronde subsidieregeling Klimaatbestendige, Groene en Gezonde Steden en Dorpen 2021-2023. Deze regeling werd in oktober 2021 opengesteld en bleek een groot succes. Er kwamen meer aanvragen binnen dan er subsidiebudget was. Voor 2024 zijn ervaringen van voorgaande jaren meegenomen om tot een aangepaste vernieuwde regeling te komen. Deze subsidieregeling is alleen voor 2024. De intentie is om op basis van de geleerde lessen in 2024, een vervolg aan de regeling te geven in 2025-2026.

Inleiding:

Deze subsidieregeling ondersteunt de gewenste transitie naar een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. Het vaststellen en wijzigen van subsidieregelingen die passen binnen de kaders van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht, valt onder onze verantwoordelijkheid als college van Gedeputeerde Staten

¹ Het Programma Klimaatadaptatie is eind 2023 afgelopen. In de kaderbrief 2024 is budget en capaciteit vrijgemaakt voor 2024. Daarbij is expliciet gewezen als onderbouwing en argumentatie het continueren van de subsidieregeling. In het coalitieakkoord zijn in afwachting van een nieuw programma middelen gereserveerd voor de jaren 2025-2027, inclusief middelen voor de subsidieregeling. Dit nieuwe programma wordt nu ontwikkeld voor de periode t/m 2027. In het nieuwe programma worden de werkzaamheden voortgezet op basis van het voorgaande programma.

(GS). Als GS stellen wij dus deze subsidieregeling vast. Graag informeren wij u over de belangrijkste veranderingen in de vernieuwde subsidieregeling ten opzichte van de oude regeling. Deze zijn als volgt:

De voorwaarden in de categorie 'groene schoolpleinen' zijn aangescherpt:

Met name in de categorie 'groene schoolpleinen' werden bij de oude subsidieregeling veel aanvragen gedaan. Het budget was dan ook elk jaar snel uitgeput. Groene schoolpleinen dragen bij uitstek bij aan de doelstellingen van de 3 programma's en dus de subsidieregeling. Groene schoolpleinen zorgen ervoor dat kinderen opgroeien in een omgeving waar ze in het groen kunnen spelen en bewegen, en leren over natuur en klimaatadaptatie. Ondanks de grote belangstelling voor het vergroenen van schoolpleinen, merken we in de praktijk dat de kwaliteit en het onderhoud van de groene schoolpleinen soms nog achterblijft. Om de lange termijn kwaliteit van schoolpleinen te waarborgen, zijn de subsidievoorwaarden voor groene schoolpleinen daarom aangescherpt. Scholen moeten nu bijvoorbeeld een 5-jarig onderhoudsplan aanleveren bij hun subsidieaanvraag. Inclusief een begroting en een plan hoe ze de schoolkinderen hierbij gaan betrekken. Verder zien we dat scholen het aanvragen van subsidie vaak complex vinden. Ook hebben ze niet altijd de 'know how' over hoe je tot hoog kwalitatieve duurzame schoolpleinen kunt komen. Daarom wordt in 2024 begeleiding aangeboden aan scholen die hun schoolplein willen vergroenen. Dit wordt gedaan door een extern expertteam. Dit onafhankelijke team biedt procesbegeleiding aan van ontwerp tot uitvoering, inclusief het benodigde participatietraject om de kwaliteit van de schoolpleinen op de lange termijn te borgen. Ook ondersteunt het expertteam bij het aanvraagproces van subsidie. Het ontvangen van begeleiding door het expertteam is een voorwaarde voor subsidieverlening. Scholen kunnen alleen in aanmerking komen voor subsidie als hun plannen van voldoende kwaliteit zijn om groen licht te krijgen van het expertteam. Indien de subsidiepot leeg is, worden scholen door het expertteam ondersteund om andere subsidies te vinden. Het expertteam wordt - buiten de subsidieregeling om - via een aparte opdracht ingehuurd door de provincie. Dit wordt gefinancierd vanuit het reguliere programmabudget klimaatadaptatie. Momenteel loopt voor het expertteam een meervoudig aanbestedingstraject. Dit traject is gekoppeld aan het beheer van het [Servicepunt Utrechtse Schoolpleinen](#)². De kosten voor het expertteam in combinatie met het beheer van het Servicepunt, liggen waarschijnlijk rond de €130.000.

Groene daken zijn niet langer een aparte categorie, maar gaan op in de categorie 'Groene, gezonde en klimaatbestendige initiatieven':

In stedelijk gebied is er vaak weinig plaats voor extra groen in de openbare ruimte. Zeker in versteende wijken dragen groene daken dan ook goed bij aan het klimaatbestendiger en biodiverser maken van de leefomgeving. Het is echter niet nodig om hier een aparte categorie van te maken. De ervaring heeft geleerd dat er geen risico is dat het beschikbare budget wordt uitgeput door een grote hoeveelheid subsidieaanvragen voor groene daken.

Een nieuwe categorie 'pilot wijken' is toegevoegd:

De categorie 'pilot wijken' is expliciet gekoppeld aan de 7 gemeenten³ die in 2023 hebben meegedaan aan de pilot 'Klimaatbestendige, gezonde en natuurinclusieve wijken' van de provincie Utrecht. Gemeenten kunnen subsidie aanvragen om de pilotresultaten verder tot uitvoering te brengen. Gemeenten die niet deelgenomen hebben aan de pilot kunnen subsidieaanvragen indienen binnen de categorie 'Groene, gezonde en klimaatbestendige initiatieven'.

Kanttekeningen:

Voor deze subsidieregeling gelden de volgende kanttekeningen:

- Alleen rechtspersonen kunnen een subsidieaanvraag indienen. Individuele bewoners worden - net als bij de subsidieregeling van 2023 - uitgesloten van deze regeling. Bewoners verwijzen we door naar subsidieregelingen bij gemeenten. Met deze subsidieregeling ondersteunen we scholen, stichtingen, (buurt)verenigingen, woningcorporaties, bedrijven en andere organisaties die hun omgeving groener, gezonder en klimaatbestendiger willen maken.

² Het Servicepunt Utrechtse Schoolpleinen is een servicepunt van de Provincie Utrecht voor scholen die hun schoolplein willen vergroenen. Op de website www.utrechtseschoolpleinen.nl vinden scholen antwoorden op praktische vragen, zoals: Hoe begin ik en welke stappen moet ik doorlopen? Welke elementen horen op een groenblauw schoolplein? Hoe financier je een groenblauw schoolplein? etc.

³ Houten, Woerden, Amersfoort, De Bilt, Vijfheerenlanden, Montfoort en Nieuwegein.

- Om initiatieven in versteende wijken⁴ extra te stimuleren is ervoor gekozen om projecten in versteende wijken te ondersteunen met maximaal 75% van de subsidiabele kosten (in tegenstelling tot maximaal 50% bij initiatieven in andere wijken). Ook is het subsidiebedrag in versteende wijken hoger ten opzichte van 'niet-versteende' wijken. Initiatieven in deze buurten hebben een grotere impact op de omgeving, het tegengaan van hittestress, het vergroten van de biodiversiteit en de gezondheid van inwoners. Dit betekent een zeer effectieve besteding van de middelen voor deze subsidieregeling.

Financiële consequenties:

Voor deze subsidieregeling is € 1.355.000 beschikbaar gesteld voor 2024. De benodigde middelen zijn afkomstig uit het budget van de Aanpak Biodiversiteit in Stad en Dorp (€ 130.000), het Innovatieprogramma Gezonde Leefomgeving (€ 25.000) en geld dat gereserveerd is voor de subsidieregeling in de programmabegroting 2024 voor het beleidsdoel klimaatadaptatie (€ 1.000.000). Dit is aangevuld met € 200.000 die in het coalitieakkoord jaarlijks zijn gealloceerd voor groene initiatieven. Dat laatste is vastgelegd in de 2^e begrotingswijziging 2024.

Vervolprocedure / voortgang:

Het besluit treedt op de dag na publicatie in het provinciaal blad in werking.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
Mr. J.H. Oosters

Secretaris,
Mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

⁴ Wijken die binnen de "Groene Stad Challenge" laag scoren op groen ("[label F](#)"). De Groene Stad Challenge geeft op basis van data-analyses, satellietbeelden, luchtfoto's en Basisregistratie Grootchalige Topografie inzicht in de mate van vergroening per wijk of buurt binnen een gemeente. Zo wordt in beeld gebracht waar de grootste vergroeningspotenties aanwezig zijn